

## POINTER LA POINTER. POINTERI ȘI STRUCTURI

### 1. Pointer la pointer

În lucrarea de laborator anterioară am luat în considerație tipul de dată tablou de pointeri. Având în vedere legătura care există între pointeri și tablouri, tabloul poate fi privit ca un pointer și, așa, cum un tablou de întregi poate fi privit ca o zonă de memorie alocată pentru un pointer la întreg, tot așa un tablou de pointeri poate fi privit ca un pointer la pointer.

Exemplu (**T1** este un tip oarecare de entitate) în loc de:

```
T1 tab[100];
```

putem folosi în program

```
T1* tab;
```

cu alocarea de memorie corespunzătoare:

```
tab=(T1*)xmalloc(100*sizeof(T1));
```

Dacă, așa cum am considerat și în lucrarea anterioară, **T1** este definit prin **typedef** ca un pointer la **T**, adică prin definiția de tip:

```
typedef T* T1;
```

atunci vom avea, de fapt, declarația:

```
T** tab;
```

Adică, un pointer la pointer la **T**.

În acest caz, trebuie să facem alocare dinamică atât pentru tabloul de pointeri (pe care l-am înlocuit cu un pointer), cât și pentru fiecare element al tabloului (care este un pointer).

După ce am terminat de lucrat cu un anumit pointer, trebuie să eliberăm zona de memorie alocată pentru fiecare pointer (ca element al unui tablou) și pentru tabloul de pointeri în ansamblul său.

Un pointer la pointer poate fi echivalat cu un tablou bidimensional (o matrice). Atunci când ne referim la matrice alocate dinamic, ne referim de fapt la tipul de dată pointer la pointer la **T** (**T** este tipul elementelor matricei).

### 2. Pointeri și structuri

O structură poate conține pointeri și putem defini pointeri la structuri pentru rezolvarea diverselor probleme. Întotdeauna trebuie să facem alocare dinamică pentru pointerul definit (indiferent dacă este membru într-o structură sau un pointer la o structură).

La ieșirea dintr-o funcție, modificările făcute valorilor membrilor unei structuri nu se păstrează. Din acest motiv, pentru structurile care au membri ale căror valori se modifică în interiorul unor funcții trebuie să folosim transmiterea informațiilor cu ajutorul pointerilor la structuri.

De exemplu, pentru structura declarată astfel:

```
struct DATA {  
    int zi;
```

```

        char *nume_luna;
        int an;
    };

```

și variabila de tip structură **data** definită:

```
struct DATA d;
```

dacă se apelează funcția **f**, al cărei parametru este adresa de început a unei zone de memorie rezervată pentru structura **d** de tip **DATA** astfel:

```
f(&d)
```

Funcția **f** va fi declarată astfel:

```
void f(struct DATA *pd)
```

unde **pd** este un pointer la o structură de tip **DATA**. La apelul funcției, pointerul **pd** se va inițializa cu adresa variabilei de tip structură **DATA** (&d).

Pentru a accesa un membru al ei, utilizăm operatorul de selecție indirectă "->" (care are prioritate maximă, ca și operatorul .(punct)).

Exemplu

```
pd->an
```

Acest acces este echivalent cu (\*pd).an, dar se preferă utilizarea operatorului ->

Deci, pentru a putea modifica valorile membrilor unei structuri în corpul unei funcții

-se declară funcția având parametru pointer spre acea structură

```
funcție( struct nume_structura *nume_parametru_formal)
```

-apelul se face astfel : funcție(&nume\_parametru\_efectiv)

-iar în corpul funcției se folosesc construcții de tipul:

```
nume_parametru_formal->nume_membru
```

Se recomandă, pentru lizibilitatea programelor, ca noile nume date de utilizator să fie scrise cu majuscule.

Exemplu

```
typedef struct    _COMPLEX{
    double real,  imaginar;
} COMPLEX;
```

Se poate calcula modulul unui număr complex, utilizând următoarea funcție:

```
double modul (COMPLEX *a)
{
    double val;
    val = sqrt(a->real * a->real + a->imaginar *a->imaginar);
    return val;
}
```

Funcția modul a utilizat funcția **sqrt** din biblioteca math.h și în cazul în care avem secvența de cod:

```
COMPLEX c;
double m;
.....
c={1.2, 3.4};
```

Secvența de apel trebuie să fie:

```
m = modul (&c);
```

Se pot defini tablouri de structuri.

Exemplu

Se consideră structura (declarată în header):

```

struct PERSONAL{
    char *nume;
    char initialaTatalui;
    char *prenume;
    struct DATA dataNasterii, dataAngajarii;
};

```

Prin

```
struct PERSONAL tab_pers[20];
```

se definește un tablou de structuri, cu 20 de elemente și fiecare element, accesat cu `tab_pers[i]`,  $i = 0, \dots, 19$ , este o structură de tip `PERSONAL`.

Echivalent, în program se poate folosi un pointer la structura `PERSONAL`

```
struct PERSONAL *tab_pers;
```

pentru care se face alocare dinamică pentru numărul de elemente necesar. După alocarea dinamică se folosește pointerul ca și cum ar fi un tablou de structuri, tablou a cărui dimensiune coincide cu numărul de elemente stabilit de utilizator.

Dacă se face definiția:

```
struct PERSONAL *tab_pers[20];
```

atunci **`tab_pers`** este un tablou de pointeri la structuri și **`tab_pers[i]`** este un pointer la o structură de tip `PERSONAL`. Această construcție NU este echivalentă cu

```
struct PERSONAL tab_pers[20];
```

## TEMA 1

### Problema nr. 1.1.

Să se scrie un program care citește de la tastatură elementele de tip real a două matrice alocate dinamic, afișează matricele citite și apoi calculează matricea sumă și o afișează.

### Problema nr. 1.2.

Să se definească o structură `DATA` care corespunde unei date calendaristice și care are patru membri de tip întreg (definind ziua din lună, luna, anul și ziua din an). De exemplu pentru 5 mai 2014, ziua din lună este 5, luna este 4, anul este 2014, iar ziua din an este 125 (dacă anul nu este bisect) sau 126 (dacă anul este bisect)

Să se scrie un program care realizează două tipuri de conversie a datei calendaristice (din care utilizatorul poate alege una singură):

1) citindu-se de la tastatură ziua din lună, luna și anul se calculează ziua din an.

Această conversie se face într-o funcție care are prototipul:

```
void conversie1(struct DATA *d);
```

2) citindu-se de la tastatură ziua din an și anul, se calculează ziua din lună și luna.

Această conversie se face într-o funcție care are prototipul:

```
void conversie2(struct DATA *d);
```

#### Indicație:

*Se va folosi, un tablou pentru numărul de zile din cele 12 luni ale anului. Se va ține cont și dacă anul este bisect (se pot declara 2 tablouri, pentru an bisect /nebisect). Funcțiile vor folosi ca argument un pointer la o structură de tip `DATA`. Apelarea se va face utilizând `conversie1(&d)` sau `conversie2(&d)`;*

**Problema nr. 1.3.**

Se dă o matrice reală, de dimensiune  $n \times m$ , care se citește din fișierul **in.txt** și pentru care se face alocare dinamică. Să se ordoneze crescător liniile matricei luând în considerare elementul maxim al liniei.

**Date de test:**

Matricea care trebuie ordonată:

2	5	6
1	1	0
3	1	-3

Matricea ordonată:

1	1	0
3	1	-3
2	5	6

Programul se va rezolva prin intermediul unui proiect și se vor scrie funcții pentru: alocare de memorie cu verificarea alocării (funcția **xmalloc** din curs), alocare dinamică pentru o matrice (privită ca pointer la pointer), dealocarea memoriei folosită pentru stocarea elementelor matricei, citirea unei matrice, afișarea unei matrice, ordonarea unei matrice în funcție de elementul cu valoarea cea mai mare de pe fiecare linie, determinarea elementului cu valoarea maximă dintr-un vector, interschimbarea a două linii din matrice. Toate funcțiile vor folosi operații de lucru cu pointeri.

Funcția de interschimbare linii are prototipul:

```
void swap(TIP **l1, TIP **l2);
```

unde TIP este tipul elementelor matricei (stabilit de utilizator).

Apelul funcției **swap** se face prin instrucțiunea:

```
swap(&a[i], &a[i+1])
```

dacă matricea considerată este notată cu **a**.

**TEMA 2****Problema nr. 2.1.**

Să se definească tipul de dată MATRICE (asociat unei matrice cu elemente reale) ca o structură care cuprinde:

- numele matricei memorat prin intermediul unui pointer (numele este format din mai multe caractere);
- numărul de linii și numărul de coloane care sunt numere întregi fără semn;
- elementele matricei (de tip real) stocate într-o zonă de memorie alocată dinamic (printr-un pointer la pointer)

Să se scrie un program care pentru o matrice

1. citește de la tastatură numele matricei (unul sau mai multe caractere);
2. stochează toate informațiile referitoare la matrice într-o structură de tip MATRICE, citind de la tastatură numărul de linii și de coloane și elementele matricei;
3. afișează pe linii matricea citită (fiecare element cu câte 2 zecimale);
4. afișează un meniu care dă posibilitatea utilizatorului să aleagă una din următoarele prelucrări:
  - a) ordonarea matricei astfel încât elementele de pe diagonala principală să fie în secvență crescătoare
  - b) ordonarea matricei astfel încât elementele de pe diagonala secundară să fie în secvență descrescătoare

c) ordonarea matricei astfel încât elementele de pe linia mediană verticală să fie în secvență crescătoare (în cazul în care matricea are un număr impar de coloane).

Programul poate face o singură prelucrare în funcție de opțiunea utilizatorului și va trebui scris astfel încât să permită prelucrarea mai multor seturi de date.

**Observații:**

1) Punctajul maxim se acordă pentru rezolvarea **CORECTĂ** a fiecărei subprobleme.

**Barem de notare**

1. Încărcarea informațiilor într-o structură de tip MATRICE (funcția primește ca parametru numele matricei – un pointer și returnează o structură de tip MATRICE)	1,0
2. Alocarea corectă de spațiu de memorie pentru pointeri (nume și matrice)	1,0
3. Citirea elementelor matricei (într-o funcție care primește ca parametri două numere naturale și returnează un pointer la pointer la real)	1,0
4. Afișarea pe monitor a matricei citite (funcția are un parametru – un pointer la o structură de tip MATRICE și nu returnează nimic)	0,5
5. Scrierea meniului de prelucrare (funcția nu are nici un parametru și returnează un număr care reprezintă numărul opțiunii de prelucrare)	0,5
6. posibilitatea de reluare a programului (prelucrarea mai multor seturi de date)	0,5
7. Folosire proiect (corect)	0,5
8. Fișier header (corect și complet)	0,4
8a. Definirea corectă a structurii de tip MATRICE	0,1
9. Funcția main (complet – inclusiv eliberarea corectă a zonelor de memorie folosite)	1,0
10. Interschimbarea valorilor a doi vectori de reali (funcția primește ca parametri doi pointeri la pointer la real și nu returnează nimic) – funcție folosită în funcțiile de ordonare	0,5
11. Ordonarea (prin metoda bulelor) după diagonala principală (funcția primește ca parametru un pointer la o structură de tip MATRICE și nu returnează nimic)	1,0
12. Ordonarea (prin metoda bulelor) după diagonala secundară (funcția primește ca parametru un pointer la o structură de tip MATRICE și nu returnează nimic)	1,0
13. Ordonarea (prin metoda bulelor) după linia mediană verticală (funcția primește ca parametru un pointer la o structură de tip MATRICE și nu returnează nimic)	1,0
<b>TOTAL</b>	<b>10 p</b>

**Problema nr. 2.2.**

Se consideră o structură PERSONAL cu următorul prototip:

```
struct _PERSONAL{
    char *nume;
    char *prenume;
    int virsta;
};
```

Pentru prelucrarea datelor unei companii care poate avea cel mult 20 de angajați se folosește:

a) un vector de structuri alocat static (definit ca mai jos):

```
struct _PERSONAL tab_pers[20];
```

**sau**

b) un vector de structuri alocat dinamic

```
struct _PERSONAL *tab_pers = 0;
tab_pers = (struct _PERSONAL)
            xmalloc(n * sizeof(struct _PERSONAL));
```

unde **n** este numărul angajaților companiei respective.

Să se scrie un program care realizează următoarele:

- citește datele pentru **n** persoane; **n** este citit de la tastatură;
- afișează într-un tabel datele pentru aceste **n** persoane;
- afișează toate persoanele care au vârsta sub 30 ani;
- afișează toate persoanele ordonate alfabetic după nume.

**Problema nr. 2.3.**

Să se determine frecvența de apariție a unor cuvinte cheie dintr-un text (în particular dintr-un program **C**). Textul se memorează pe linii într-un tablou de pointeri la caracter (după exemplul problemei nr. 1 din laboratorul precedent). Textul va conține cel puțin 3 cuvinte cheie. Se va folosi un tablou de structuri al căror prototip este:

```
struct CHEI {
    char *cuv;    /* cuvântul */
    int contor;   /* numărul de apariții ale cuvântului */
};
```

Tabloul de structuri va fi inițializat astfel:

```
struct CHEI tab_chei[] = {
    {"break", 0},
    {"case", 0},
    /*alte cuvinte cheie */
    {"while", 0}
};
```